

F. t. beslutn. vedr. undervisning i førstehjælp i folkeskolen m.v.

Beslutningsforslag nr. B 87. Fremsat den 21. marts 2002 af Birthe Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Per Dalgaard (DF), Louise Frevert (DF) Pia Kjærsgaard (DF), Peter Skaarup (DF) og Karina Sørensen (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om indførelse af undervisning i førstehjælp i folkeskolen samt krav om bestået prøve i førstehjælp ved erhvervelse af kørekort

Folketinget pålægger regeringen at indføre obligatorisk undervisning i førstehjælp på 9. klassetrin i folkeskolen fra og med skoleåret 2003-04 samt at foretage ændring i reglerne om køre-

kort og køreprøver, så erhvervelse af kørekort efter 2009 forudsætter dokumentation for bestået prøve i førstehjælp.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at kendskab til førstehjælp er vigtigt, og at det derfor skal være en naturlig del af den undervisning, som elever modtager i folkeskolen. Det er vigtigt at kunne yde hurtig førstehjælp til et nødlidende medmenneske, indtil professionel hjælp kommer frem. Det ville derfor være et stort samfundsmæssigt gode, hvis flere i befolkningen kunne yde førstehjælp.

Mange borgere, der pludselig bliver involveret i eller vidne til en ulykke med personskade, forholder sig i dag passive, fordi de ganske enkelt ikke ved, hvad de skal gøre.

Undervisning i førstehjælp i folkeskolen vil med tiden betyde, at flere borgere vil kunne deltage aktivt på et ulykkesområde, danne sig et overblik over ulykkespladsen, få overblik over personskadernes omfang, prioritere, i hvilken rækkefølge de tilskadede skal hjælpes, yde den nødvendige førstehjælp samt alarmer 112 og give en korrekt melding om behovet for ambulancer og andre redningskøretøjer.

Forslagsstillerne ønsker, at førstehjælp bliver en obligatorisk del af undervisningen i folkeskolen på 9. klassetrin og gerne fra og med skoleåret 2003-04. Undervisningen skal afsluttes med en prøve, og der skal udstedes et prøvebevis til de elever, der består prøven.

For at understrege vigtigheden af at deltage aktivt i undervisningen over for eleverne og motivere dem til at bestå prøven er det hensigten at ændre reglerne om kørekort og køreprøver således, at erhvervelse af kørekort efter 2009 forudsætter dokumentation for bestået prøve i førstehjælp.

Dermed er der en direkte kobling mellem undervisning i førstehjælp i folkeskolen og muligheden for at erhverve kørekort. Det skal fremhæves, at der med kørekort menes enhver form for kørekort, der giver adgang til kørsel med motorkøretøj på offentlig vej, dvs. kørekort til knallert, traktor, personbil, lastbil m.v.

Koblingen mellem førstehjælp og kørekort er ikke helt tilfældig, idet mange uheld, hvor der er brug for at kunne yde førstehjælp, netop forekommer i trafikken. Det er derfor logisk at stille krav om, at man har bestået en prøve i førstehjælp for at kunne erhverve

kørekort. Førstehjælp giver tillige en nyttig basisviden, som er god at have, uagtet man ikke umiddelbart påregner at erhverve kørekort.

Hvis man starter med at undervise i førstehjælp på 9. klassetrin, hvor eleverne typisk er 14-15 år, fra og med skoleåret 2003-04 (det er næppe muligt allerede fra det kommende skoleår, 2002-03), vil det passe med, at det fra og med 2009 vil kunne forlanges, at man er i besiddelse af et prøvebevis i førstehjælp, for at kunne erhverve kørekort.

Det er ikke tanken, at det nye krav om at have bestået prøve i førstehjælp skal have indflydelse på nuværende indehavere af kørekort. De kan beholde deres kørekort og benytte det som hidtil.

Det er derimod tanken, at kravet om bestået prøve i førstehjælp skal gælde for alle, der efter 2009 vil erhverve kørekort, uanset om man har modtaget undervisning i folkeskolen eller ej. Hvis man f.eks. er fradømt kørekortet og ønsker at generhverve dette efter 2009, skal det dokumenteres i forbindelse med køreprøven, at man har bestået en prøve i førstehjælp. Har man ikke modtaget undervisning i folkeskolen, og har man ikke bestået folkeskolens kursus, må man således for egen regning deltage i et af de mange førstehjælpskurser, der udbydes af f.eks. aftenskoler. Dette krav kan forhåbentlig få den gavnlige sidegevinst, at flere nuværende bilister passer endnu bedre på ikke at miste deres kørekort (f.eks. pga. spirituskørsel), idet en generhvervelse af kørekortet tillige er forbundet med kravet om bestået prøve i førstehjælp og dermed vil blive opfattet som sværere.

Det er forslagsstillerens opfattelse, at undervisningen i førstehjælp skal indeholde temaer, som er omfattet af følgende almindelige udvidede kursus af 30 timers varighed, der ses udbudt mange steder:

»Orientering om førstehjælpens 4 hovedpunkter, psykisk førstehjælp, egne og andres reaktioner i en stresssituation, trinvis førstehjælp til bevidstløs person, nedsat eller standset vejtrækning, praktiske øvelser, store blodtab fra åbne sår, chok og chokforebyggelse, knoglebrud/ledskader/forstuvninger, forbrændinger/ætsninger, brystkassens anatomi, årsager

til og symptomer på hjertestop, udvendig hjertemassage (teori), udvendig hjertemassage (praktik), genoplivning af børn, situationsøvelser, gennemgang af anatomi, fysiologi og pludselige sygdomme, multiskader m.m.«

I tillæg til ovenstående førstehjælpsundervisning vil det tillige være nyttigt, at eleverne modtager instruktion i anvendelse af almindeligt forekommende brandslukningsmateriel samt instruktion i anvendelse af redningsvest. Brandslukningsmateriel forekommer foruden i køretøjer tillige på mange arbejdspladser, skibe, biografte, restauranter m.v., og redningsveste er standardudstyr på skibe og i fly. Et kendskab til og fortrolighed med anvendelse af sådant udstyr vil være gavnligt i mange pludseligt opståede katastrofesituationer.

Det er tanken, at der fra skoleåret 2003-04 skal være et tilstrækkeligt antal folkeskolelærere, der kan undervise i førstehjælp. Det vil forudsætte, at lærerne selv har gennemgået kursus i førstehjælp, bestået en prøve i førstehjælp samt gjort sig bekendt med undervisningsmaterialet. Der er tale om et relativt lille timeforbrug, der skal investeres i efteruddannelse af lærere som førstehjælpsinstruktører.

I det omfang folkeskolerne ikke selv er i besiddelse af uddannede lærere eller ikke ønsker at uddanne lærere til formålet, er det tanken, at skolerne skal kunne benytte eksterne undervisere. Det kan f.eks. være Falck-personale, der kan gå ind og forestå undervisningen og afholde prøver og på den måde helt eller delvis erstatte eller aflaste lærerkræfter på skolen.

Rekvisitterne og materialerne til brug i undervisning i førstehjælp er relativt enkle og billige, f.eks. en dukke til at øve kunstigt åndedræt, lidt forbindinger m.m., og vil formentlig kun i helt ubetydeligt omfang påvirke skolerens budget for undervisningsmateriale.

Efteruddannelse af lærere vil på kort sigt derimod koste et ukendt mindre beløb, hvilket må afdækkes under udvalgsbehandlingen.

Undervisning i førstehjælp kan med fordel også kunne indgå som en naturlig del af læreruddannelsen på lærerseminarerne og dermed på længere sigt fjerne behovet for at efteruddanne lærerne.

Eksterne lærerkræfter, f.eks. det ovenfor nævnte Falck-personale, vil naturligvis være en udgift for den enkelte skole. Regnes der med en timeløn til instruktøren på 500 kr., vil et 30-timers-kursus koste 15.000 kr., eksklusiv den tid, der medgår ved prøven. Udvalgsarbejdet må i nærmere omfang afdække, hvor meget et 30-timers-førstehjælpskursus koster, samt i hvilket omfang det skønnes at skolerne får behov for at benytte ekstern undervisning.

Såfremt et flertal i Folketinget finder, at det vil være mere hensigtsmæssigt at placere undervisningen i førstehjælp på et andet klassetrin end 9. klasse, er forslagsstillerne åbne herfor. Er det ligeledes mere hensigtsmæssigt at lade undervisningen begynde på et andet tidspunkt end det foreslåede 2003-04 og lade kravet om bestået prøve i førstehjælp ved erhvervelse af kørekort fra 2009 træde i kraft på et andet tidspunkt, er forslagsstillerne ligeledes åbne for en drøftelse heraf.

Forslagsstillerne er overbeviste om den samfundsmæssige betydning af, at befolkningen har modtaget undervisning i almindelig førstehjælp. På længere sigt vil de gavnlige virkninger forhåbentlig begynde at kunne ses på ulykkessteder, hvor flere almindelige borgere aktivt vil kunne tage del i redningsarbejdet, efterhånden som flere og flere årgange kender til førstehjælp.

Skriftlig fremsættelse

Birthe Skaarup (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af undervisning i førstehjælp i folkeskolen samt krav om bestået prøve i førstehjælp ved erhvervelse af kørekort.

(Beslutningsforslag nr. B 87).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.